KADERNOTA BRIEF 2023-2026

SLUIS, 7 JULI 2022

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 3

2. Meerjarenperspectief 2023 - 2026 4

Vooraf 4

Uitgangspunten 4

Meerjarenperspectief 2023-2026 6

3. Beleid 9

Vooraf 9

Overige ontwikkelingen beleid 9

1. Voorwoord

Geachte leden van de Raad,

Hierbij bieden wij u de kadernota brief 2023-2026 aan, waarin contouren worden getekend voor de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026.

Opbouw document
De voorliggende kadernota brief geeft inzicht in onze doelen, voornemens en financiële doorkijk voor 2023 en volgende jaren. Belangrijke onderleggers daarvoor zijn de speerpunten en ambities uit het nieuwe coalitieakkoord en uit de Omgevingsvisie Krachtig Verbonden. Daarnaast houden wij rekening met nieuwe wettelijke vereisten, onvermijdelijke ontwikkelingen en de financiële impact daarvan. De kadernota brief is opgebouwd in de volgende 2 hoofdblokken:

- Hoofdstuk 2: Meerjarenperspectief 2023-2026
- Hoofdstuk 3: Beleid en nieuwe ontwikkelingen

Separaat aan deze kadernota brief ontvangt u een raadsinformatiebrief over de gevolgen van de meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds en de doorwerking daarvan op het financieel perspectief. De circulaire is parallel aan deze kadernota brief verschenen en kan daardoor nog niet geïntegreerd worden. De eerste geluiden over de meicirculaire bieden de eerste jaren een positief beeld, echter in 2026 worden mogelijk tekorten verwacht. Daarnaast kan de doorwerking in de lasten van alleen de inflatie een groot nadelig effect hebben. Een algeheel effect van de circulaire is zonder de uitwerking nog niet in de kadernota brief aan te geven. Door de aanvullende brief heeft u het meest actuele beeld tot uw beschikking.

Doorkijk 2023
Het meerjarenperspectief (hoofdstuk 2) laat een voorlopig beeld zien. Dit beeld wordt uiteraard beïnvloed door de uitwerking van de meicirculaire.
Daarnaast zijn er internationale en landelijke ontwikkelingen en geldstromen die wij niet altijd in de hand hebben. Wij bieden daarmee een kadernota brief aan in onzekere tijden waarbij we invulling willen geven aan speerpunten van het coalitieakkoord. Een aantal daarvan vraagt een nadere uitwerking en is daarom nog niet financieel doorgerekend (pm). Voorstellen worden de komende tijd voorbereid en bij de begroting vindt vervolgens de uitwerking plaats. Het financieel meerjarig perspectief geeft daarom vooral een stand van zaken aan ten behoeve van komende ontwikkelingen.
Bij de begroting wordt een voorstel gedaan voor de verdere uitwerking van het coalitieakkoord in programma's, speerpunten en de beoogde planning. Onderdelen die dit jaar beslag moeten krijgen zijn meegenomen in de 1e Bestuursrapportage 2022.

Oostburg, 17 juni 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

2. Meerjarenperspectief 2023 - 2026

Vooraf

In het meerjarenperspectief wordt een doorkijk gegeven naar 2023 en volgende jaren. Het vormt tevens de basis voor de uitwerking van de begroting 2023 en meerjarencijfers 2024-2026.

Uitgangspunten

Uitgangspunt voor het meerjarenperspectief 2023-2026 is het saldo van de lopende (meerjaren)begroting 2022-2025 tot en met de 10e wijziging van de programmabegroting 2022 (raad mei 2022). De overige uitgangspunten zijn:

	2023	2024	2025	2026
Inwoners	23.150	23.100	23.050	23.000
Woonruimten (incl. recreatiewoningen)	18.350	18.400	18.450	18.500
Salarissen/sociale lasten	3,3%	3,9%	3,8%	3,6%
Gemeentelijke heffingen / indexeringen	3,0%	2,5%	2,5%	2,2%
Rente investeringen	2%	2%	2%	2%
Algemene uitkering	De meicirculaire 2022 Gemeentefonds vormt de basis voor de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 (raadsbesluit 28 maart 2019)			

Toelichting:

Inwoners:
Voor het aantal inwoners per 1 januari 2023 wordt uitgegaan van 23.150 inwoners. Daarna is de prognose dat dit aantal elk jaar met ca. 50 inwoners daalt (bron: prognoses Provincie Zeeland en PBL/CBS)

Woonruimten:
Bij de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds wordt rekening gehouden met 18.350 woonruimten (inclusief recreatiewoningen).

Personeelslasten:
De procentuele stijging van de personeelslasten is gekoppeld aan het kengetal Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (obv meicirculaire 2022). Ten opzichte van de huidige begroting zijn deze percentages afwijkend. De detailbegroting van de personele

lasten wordt nog verder uitgewerkt, waarna deze in de begroting 2023 zal worden opgenomen.

***Gemeentelijke heffingen / indexeringen*:**
De meest actuele prognose voor het inflatiepercentages 2023-2026 geeft 3,0% aan. Hierbij wordt uitgegaan van het Prijs bruto binnenlands product (pbbp) uit de meicirculaire 2022.

Dat betekent dat in de begroting 2023 en meerjarencijfers 2024-2026 deze inflatiepercentages zullen worden toegepast bij de indexering van de budgetten en de berekening van de tarieven en de belastingopbrengst. Uitzonderingen op toepassing van het inflatiepercentage zijn de:

- afvalstoffenheffing: 100% kostendekkend;
- rioolheffing: op basis van het onlangs vastgestelde GRP 2020 t/m 2024: 1,25% verhoogd met het inflatiepercentage;
- toeristenbelasting: stijging met inflatiepercentage, waarbij de stijging wordt afgerond op € 0,05. Voor 2023 betekent dit een stijging van de tarieven met € 0,05;
- forensenbelasting: ongewijzigd ten opzichte van 2022;
- parkeerbelastingen: ongewijzigd ten opzichte van 2022;
- naheffingsaanslagen: wettelijk maximum, mits een kostenonderbouwing dit rechtvaardigt.

Rente investeringen:
Voor de berekening van de rentecomponent van de kapitaallasten (nieuwe) investeringen wordt 2% gehanteerd.

Gemeenschappelijke regelingen:
De richtlijnen van de VZG voor de begrotingen 2023 en meerjarenramingen 2024-2026 van gemeenschappelijke regelingen zijn als volgt:

- de toegestane inflatiecorrectie is 2,7%;
- de bezuinigingsrichtlijnen is 0%;
- de reserverichtlijn van 5% van alle baten wordt blijvend onder de aandacht van de gemeenschappelijke regelingen gehouden.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds:
Conform het raadsbesluit van 28 maart 2019 wordt in de begroting 2023-2026 uitsluitend de meicirculaire 2022 Gemeentefonds verwerkt. De gevolgen van de overige circulaires worden verrekend met de in 2020 ingestelde egalisatiereserve algemene uitkering.

Meerjarenperspectief 2023-2026

In onderstaande tabel treft u het bijgestelde meerjarenperspectief 2023-2026 aan, waaronder een aantal PM-posten:

Meerjarenperspectief 2023-2026				
(bedragen x € 1.000)	***2023***	***2024***	***2025***	***2026***
Saldo (na 10e programmawijziging 2022, raad juni)	**986**	**1.548**	**2.539**	**3.110**
Bijstelling verbonden partijen				
- GGD – publieke gezondheid	-34	-34	-34	-34
- GGD – Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	-920	-920	-920	-920
- Sabewa	-54	-54	-54	-54
- RUD	-24	-11	4	27
- Collectief vervoer	304	305	297	289
- Veiligheidsregio Zeeland	-110	-136	-182	-216
- Dethon	-192	37	48	31
Effect verbonden partijen	**-1.030**	**-813**	**-841**	**-877**
Ontwikkelingen				
Beheerplannen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Vitaal West Zeeuws Vlaanderen	-200	-400	-700	-900
Forensenbelasting	570	570	570	570
Structurele doorwerking 1e Bestuursrapportage	-299	-333	-467	-490
Algemene uitkering, waaronder herverdeling	pm	pm	pm	pm
Effecten Ontwikkelingen	**-929**	**-1.163**	**-1.597**	**-1.820**
Bijgesteld meerjarenperspectief agv verbonden partijen en ontwikkelingen	**-973**	**-428**	**101**	**413**
Doorrekening Coalitieakkoord				
Transformatie woningvoorraad	-255	-255	-255	-255
Realisatie Duinboulevard	-153	-152	-151	-150
Uitbreiden gratis kinderopvang	pm	pm	pm	pm
Clusteren Wonen, Zorg en Voorzieningen in de kern IJzendijke	-150	-150	-150	-150
Belastingen op landelijk gemiddelde	pm	pm	pm	pm
Parkeertarieven	pm	pm	pm	pm
Effecten Coalitieakkoord	**-558**	**-557**	**-556**	**-555**
Bijgesteld meerjarenperspectief na coalitieakkoord	**-1.531**	**-985**	**-455**	**-142**

Het hierboven gepresenteerde meerjarenperspectief biedt een eerste doorkijk in onze financiële positie voor de komende jaren. Hieronder volgt een korte toelichting op de opgenomen Ontwikkelingen.

- Ontwikkelingen beheerplannen
  Voor (toekomstige) projecten is de verwachting dat algemene kostenontwikkelingen zich zullen voordoen evenals kosten voor onderhouds- en beheersmaatregelen.
  Vooralsnog wordt rekening gehouden met € 1 miljoen structureel.

- Vitaal West Zeeuws Vlaanderen
  We verwachten dat de uitvoering van het project Vitaal West Zeeuws Vlaanderen vanaf 2023 financiële effecten zal hebben voor onze begroting (kapitaallasten van alle betrokken nieuwbouw en verbouw). We gaan uit van een gefaseerde uitvoering waarbij de benodigde financiële ruimte oploopt van € 200.000 in 2023 tot € 900.000 in 2026.

- Forensenbelasting
  Op basis van de gerealiseerde opbrengsten van de afgelopen jaren, blijkt de raming te laag. Structureel ontstaat hierdoor € 570.000 extra ruimte.

- Structurele doorwerking 1e Bestuursrapportage 2022
  De structurele effecten van de 1e Bestuursrapportage 2022 zijn in deze kadernota brief doorgerekend.

- Doorrekenen Coalitieakkoord
  Zie coalitieakkoord. Een aanvulling op bovenstaande tabel in relatie tot het coalitieakkoord is het onderwerp stimulering verduurzaming van woningen in de vorm van duurzaamheidssubsidies. Vooruitlopend op de concrete uitwerking wordt in het raadsvoorstel bij de jaarrekening 2021 een voorstel gedaan hiervoor € 4 miljoen te reserveren.

Echter, niet alle elementen zijn in het meerjarenperspectief verwerkt. Er moet tevens rekening worden gehouden met onderstaande punten (los van beleidskeuzes) die zowel een negatieve als een positieve invloed kunnen hebben op de saldi:

- Algemene uitkering
  - Uitwerking meicirculaire 2022
  - Herverdeling gemeentefonds vanaf 2023

- COVID-19
  De voorzorgsmaatregelen COVID-19 zijn landelijk losgelaten. Wij hebben deze richtlijn doorgevoerd in de openbare ruimte (bijvoorbeeld weghalen bebording) en in onze gemeentelijke gebouwen (zoals loslaten looproutes). Dit betekent echter niet dat het virus weg is. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en sluiten waar van toepassing aan bij nieuwe landelijke richtlijnen.

- Energie
  Sinds 2021 zijn de prijzen voor energie explosief aan het stijgen. In onze meerjarenbegroting staat een jaarlijks budget van ruim € 760.000. De vraag is in hoeverre de gestegen energieprijzen door zullen werken op dit budget. Momenteel worden alle contracten tegen het licht gehouden en de impact in beeld gebracht. Uiteraard wordt er zoveel mogelijk gestuurd op het terugbrengen van het energieverbruik.

- Oekraïne
  In de informatieve raadsbijeenkomst op 26 april 2022 hebben wij u meegenomen in de gemeentelijke rol en taken bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Deze opgaaf vraagt veel van onze organisatie, die veelvuldig buiten reguliere kantoortijden actief is. Wij ontvangen daarnaast veel hulp van vrijwilligers, waarvoor wij uiteraard dankbaar zijn. Met vereende krachten slagen wij er op die manier in om als Sluis een goede bijdrage te leveren in het aanbieden van huisvesting en het verzorgen van registratie in de BRP, onderwijs, zorg, begeleiding, leefgeld en sportmogelijkheden. De financiële gevolgen van de opgaaf zijn op dit moment nog moeilijk in te schatten, omdat er nog geen volledige duidelijkheid is over de effectieve compensatie door het Rijk. Via de Veiligheidsregio Zeeland en de (klankbordgroep) VNG vragen wij hiervoor continu aandacht. In deze kadernota brief is in ieder geval rekening gehouden met de indexering zoals opgenomen in de meicirculaire 2022.

- Rekeningresultaat 2021
  Separaat aan de kadernota brief wordt u de jaarrekening 2021 aangeboden. Deze laat een positief resultaat zien ongeveer € 6 miljoen. Het merendeel van dit overschot heeft een incidenteel karakter.

3. Beleid

Vooraf

Onlangs is het coalitieakkoord 2022-2026 "Strategie met ambitie" vastgesteld. Uiteraard heeft het coalitieakkoord zijn weerslag op de speerpunten van het beleid in de begroting. Tevens komt er een financiële doorrekening. Samengevat kent het coalitieakkoord 4 prioritaire thema's:

1. Energie, klimaat en duurzaamheid
2. Economie en arbeidsmarkt
3. Wonen en voorzieningen
4. Sociaal domein

Deze indeling leidt tot een aangepaste programma-indeling en hoe de speerpunten per programma eruit kunnen komen te zien. Een voorstel hiertoe wordt via de begroting aan u voorgelegd.

Overige ontwikkelingen beleid

Naast de vastgestelde speerpunten per programma, zijn er nog een aantal andere ontwikkelingen die, veelal in samenhang met de speerpunten, van invloed zullen zijn op het beleid in 2023. Daar wordt hieronder nader op ingegaan.

Grote projecten
In 2023 wordt er (verder) gewerkt aan een aantal grote projecten die een substantiële financiële en/of organisatorische impact hebben. De organisatorische impact is vooral gelegen in het vrijmaken van ambtelijke capaciteit. Dit betreft ondermeer:

- Havengebied Breskens;
- Masterplan Nieuwvliet;
- Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen (waaronder Integrale gebiedsontwikkeling van zowel Oostburg als IJzendijke);
- Invoering Omgevingswet;
- Ontwikkelingen Cadzand-Bad

Algemene uitkering
De herverdeling van het gemeentefonds vanaf 1 januari 2023 zal een grote impact hebben op de financiële mogelijkheden van de gemeente. In de meicirculaire 2022 verwachten we een beeld te krijgen van wat dit zal betekenen.